

ÇÖZÜMLER

1. Gerçek anlam, bir sözcüğün akla gelen ilk ve temel anlamıyla kullanılmasıdır. I numaralı “giyinmiş” sözcüğü ağaçlara insan özelliği kazandırdığı için mecaz anlamıdır. II numaralı “kulak asmadan” sözü “önem vermeden, aldırmadan”, III numaralı “göğüs gererler” sözü ise “zorluklara karşı koyarlar” anlamında kullanılan birer deyimdir ve mecaz anlam taşır. IV numaralı “gövdesi” sözcüğü, ağacın toprağın üzerinde kalan ana bölümünü karşıladığı için gerçek anlamıyla kullanılmıştır. V numaralı “liman” sözcüğü ise ağaç gövdesini insanların dinlenip sığınabileceği güvenli bir yere benzettiğinden mecaz anlamlıdır. Bu nedenle doğru cevap **D**'dir.

Cevap: D

2. Cümlede Dünya'nın, insanların müdahale ederek işleyişini geliştirebilecekleri bir varlık gibi algılanmasından söz edilmektedir. Bu nedenle ilk boşluğa “makine” sözcüğü getirildiğinde “Dünya bir makine olarak algılanmaya başlanınca” ifadesi anlamlı olur. İkinci boşluğa da makineyle anlam ilişkisi kuran “çalışması” sözcüğü getirilmelidir: “İnsanların ona müdahale edip daha iyi çalışması için bir şeyler denemeleri de normalleşti.” Diğer seçeneklerdeki “gezegen–dönmesi”, “fabrika–hizmet alması”, “laboratuvar–ilerlemesi” ve “canlı–yaşaması” eşleştirmeleri, insanların Dünya'ya müdahale ederek onun işleyişini iyileştirmesi düşüncesini tam ve doğal biçimde karşılamamaktadır. Bu nedenle doğru cevap **A**'dır.

Cevap: A

3. Cümlede kişi, bir işe başlarken karşısına çıkabilecek güçlükleri önceden kabul edip kendisini en zor duruma göre hazırladığını, iş beklediğinden kolay olduğunda ise bunu mutluluk sebebi saydığını belirtmektedir. “İşini kış tut da yaz çıkarsa bahtına.” atasözü de insanın işini zor koşullarla karşılaşacakmış gibi planlaması, şartlar elverişli olursa bunu şans sayması gerektiğini anlatır. A seçeneği her mevsimin kendine özgü özellikleri bulunduğunu, C seçeneği rahatına düşkün kişinin işini ihmal edeceğini, D seçeneği herkesin çeşitli sıkıntılarla karşılaşabileceğini, E seçeneği ise çalışan kişinin üretkenliğini ve gücünü koruyacağını ifade eder. Bu nedenle cümlede anlatılan düşünceye en yakın atasözü **B** seçeneğindedir.

Cevap: B

4. Anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulurken sözler arasındaki dil bilgisi ve anlam bağlantıları dikkate alınmalıdır. II numaralı “halkla etkileşimi sağlayan en önemli” sözü, IV numaralı “araçlardan biri de bilim ve teknolojinin” ifadesiyle tamamlanır. IV'teki “bilim ve teknolojinin” tamlayıcısı, I numaralı “temel ilkelerini ve işleyişini” sözüdür. Bu ilkelerin ve işleyişin nasıl anlatıldığı V numaralı “çoğunlukla uygulamalı ve etkileşimli bir” ifadesiyle belirtilir; V'teki “bir” sıfatı da III numaralı “şekilde anlatan bilim merkezleridir” sözüne bağlanır. Doğru sıralama **II–IV–I–V–III** biçimindedir. Buna göre baştan dördüncü söz V numaralı ifade olduğundan doğru cevap **E**'dir.

Cevap: E

5. I. cümlede atmosferin canlıları Güneş ve uzaydan gelen radyasyondan, meteor bombardımanından ve aşırı sıcaklıktan koruduğu; II. cümlede Dünya'yı çevreleyerek canlıları ölümcül tehditlere karşı koruduğu; III. cümlede troposfer sayesinde hava olaylarının gerçekleştiği anlatılmaktadır. V. cümlede ise ozon tabakası zarar gördüğünde aşırı ısınma ve soğumaların ortaya çıkması belirtilerek bu tabakanın sıcaklık dengesi üzerindeki işlevine değinilmiştir. IV. cümlede yalnızca stratosferin troposferin üzerinde bulunduğu ve ozon tabakasını içerdiği bilgisi verilmiş, atmosferin herhangi bir görevinden söz edilmemiştir. Bu nedenle doğru cevap **D**'dir.

Cevap: D

6. Cümlede çocuk sorunlarının ilk kez **1923 yılında** ele alındığı belirtildiği için A seçeneğindeki sorunun; tartışmaların ardından çocuk haklarının kabul edilip “Cenevre Bildirisi” adıyla yayımlandığı açıklandığı için B seçeneğindeki sorunun cevabı vardır. Bildirinin kabul edilen **çocuk haklarından** oluştuğu anlaşıldığından C seçeneğindeki soru da cevaplanabilir. Toplantının “İsviçre'nin Cenevre kentinde” yapıldığı belirtildiği için Cenevre'nin hangi ülkede bulunduğu sorusunun cevabı da İsviçre olarak metinde yer almaktadır. Ancak Dünya Çocuk Günü'nün hangi tarihte kutlandığına ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu nedenle cevabı bulunmayan soru **E** seçeneğindedir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

7. Bir ismi niteleyen sözcükler, o ismin nasıl olduğunu bildirerek niteleme sıfatı görevinde kullanılır. Parçada “yoksul” sözcüğü “ülke” ismini, “ekolojik” sözcüğü “alanlarını” ismini, “gelişmiş” sözcüğü “ülkeler” ismini, “yeni yeni” sözü ise “yöntemler” ismini nitelemektedir. “Amacıyla” sözcüğü ise herhangi bir ismin özelliğini bildirmemekte, “Doğanın korunmasını teşvik etmek amacıyla yeni yeni yöntemler deneniyor.” cümlesinde yöntemlerin denenme amacını belirterek yüklemi anlam bakımından tamamlamaktadır. Dolayısıyla bir ismi niteleme görevinde kullanılmayan söz “**amacıyla**” olduğundan doğru cevap **E**’dir.

Cevap: E

8. İş başkasına yaptırma anlamı taşıyan fiillerde özne, bildirilen işi doğrudan kendisi yapmaz; başka birinin yapmasını sağlar. “Fakültede kullandığı kitapları depoya **kaldırttı**.” cümlesinde özne, kitapları depoya kendisi kaldırmamış, bu işi başka birine yaptırmıştır. “Kaldırttı” fiilindeki “-t” eki fiile yaptırma anlamı kazandırmıştır. B seçeneğinde arabaları yıkayıp temizleme, C’de giysileri düzenleme, D’de odayı toplama ve E’de plan yapma işleri doğrudan cümlelerin özneleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle işi başkasına yaptırma anlamı bulunan cümle **A** seçeneğindedir.

Cevap: A

9. Cümlelerin nesnesi, yüklem bildirdiği işten etkilenen ve yükleme sorulan “neyi, kimi, ne” sorularına cevap veren ögedir. A seçeneğinde “Bu mısraları” sözü “neyi okumuştum?”, B’de “İlk şiir kitabını” sözü “neyi almış?”, C’de “Dün akşamki filmi” sözü “neyi seyrettik?”, E’de ise “Saatini düşürdüğünü” sözü “neyi anlamamış?” sorularının cevabıdır ve belirtili nesne görevindedir. D seçeneğindeki “Büyükanne-si” sözü ise yürüme eylemini gerçekleştiren kişiyi karşılamakta ve “kim yürüyordu?” sorusuna cevap vermektedir; dolayısıyla cümlelerin öznesidir. Bu nedenle altı çizili sözün nesne görevinde olmadığı cümle **D** seçeneğidir.

Cevap: D

10. I. cümlede kullanılan “nerden” sözcüğü yazım bakımından yanlıştır; sözcüğün doğru biçimi “**nereden**” olmalıdır: “Uykusunun geldiğini nereden biliyor?” II. cümlede “epey” sözcüğünün ve diğer sözcüklerin yazımı doğrudur. III. cümlede ikileme oluşturan “uzun uzun” ayrı yazılmıştır. IV. cümlede tekrarlanan “ne... ne...” bağlacının ve “aklından” sözcüğünün yazımında yanlışlık yoktur. V. cümlede “otuz beş” sayısının ayrı yazılması da kurala uygundur. Bu nedenle yazım yanlışlığı I. cümlede bulunduğundan doğru cevap **A**’dır.

Cevap: A

11. İlk ayraçtan önceki “parlak sunuş sözleri bulamam bir türlü” yargısıyla sonraki “buldukларım da yapay ve soğuk görünür” yargısı anlam bakımından birbiriyle bağlantılı sıralı cümlelerdir; bu nedenle araya **virgül** (,) getirilmelidir. “Bir de şu soruyu kendime sormadan edemem” cümlesinden sonra sorunun kendisi verileceği için açıklama yapılacağını gösteren **iki nokta** (:) kullanılmalıdır. Son bölümdeki “Doğru mu bu yaptığım” ifadesi doğrudan soru anlamı taşıdığından cümlelerin sonuna **soru işareti** (?) konulmalıdır. Noktalama işaretlerinin doğru sıralaması (,), (:), (?) olduğundan doğru cevap **A**’dır.

Cevap: A

12. Parçada avokadonun tarihsel geçmişi ve farklı coğrafyalara yayılması anlatılmaktadır. I. cümlede avokadonun Avrupa’ya gelişi, II. cümlede Maya ve Aztekler tarafından sevilmesi ve İspanyollarca adlandırılması üzerinde durulmuştur. IV. cümlede avokadonun Avrupa’dan sonra Türkiye’ye geldiği belirtilmiş, V. cümlede ise Türkiye’de özellikle Akdeniz kıyılarında yetiştirildiği açıklanmıştır. Böylece I, II, IV ve V. cümleler avokadonun tanınması ve farklı bölgelere yayılması çerçevesinde birbirini tamamlamaktadır. III. cümlede ise avokadonun Amerika’daki tüketim miktarından ve iyi bir gelir kaynağı olmasından söz edilerek parçanın tarihsel ve coğrafi gelişim çizgisinin dışına çıkmıştır. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle III, doğru cevap ise **C**’dir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

13. Parçada anlatıcının dağa tırmanırken karşılaştığı arazi koşulları ve tırmanış sırasında yaşadığı güçlükler anlatılmaktadır. I. cümlede tırmanırken ter içinde kaldığı, II. cümlede derenin bulunduğu yer, III. cümlede keçi yolunda kaymamak için dallara ve bitkilere tutunduğu belirtilmiştir. V. cümlede de yolun düzleşmesiyle tırmanmanın ve yürümenin kolaylaştığı söylenerek arazi şartlarına ilişkin anlatım sürdürmüştür. IV. cümlede ise anlatıcının obaya üç dört saatte ulaşacağını düşündüğü için yanına yiyecek veya başka bir şey almamasından söz edilmiş, tırmanışın ve yolun fiziksel özelliklerini anlatan düşünce çizgisinden uzaklaşmıştır. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle IV, doğru cevap ise **D**'dir.

Cevap: D

14. "Asla" sözcüğü, olumsuz anlam taşıyan bir eylemi güçlendirmek için kullanılır ve cümlede anlamca ilgili olduğu "vazgeçmediğim" fiiline bağlanmalıdır. Sözcük II. yere getirildiğinde "Bugüne kadar **asla sevmekten vazgeçmediğim**...", III. yere getirildiğinde ise "Bugüne kadar sevmekten **asla vazgeçmediğim**..." biçiminde anlamlı ve kurallı ifadeler oluşur. I. yere getirildiğinde "Bugüne asla kadar", IV. yere getirildiğinde "olduğunu asla kendisinden öğrendiğim", V. yere getirildiğinde ise "öğrendiğim asla şairlerden" biçiminde dil bilgisi ve anlam bakımından bozuk yapılar ortaya çıkar. Bu nedenle "asla" sözcüğü II ve III numaralı yerlere getirilebilir; doğru cevap **C**'dir.

Cevap: C

15. "Takım arkadaşlarım ve kendi adıma sizlere iyi çalışmalar diliyorum." cümlesinde bağlaçla birbirine bağlanan sözler arasında yapı ve anlam uyumsuzluğu vardır. "Kendi adıma" sözü konuşanın yalnızca kendisini kapsarken "takım arkadaşlarım" ifadesi "adına" sözcüğüne doğru biçimde bağlanamamıştır. Cümle, "**Takım arkadaşlarım ve kendim adına** sizlere iyi çalışmalar diliyorum." ya da "**Takım arkadaşlarım adına ve kendi adıma** sizlere iyi çalışmalar diliyorum." şeklinde düzeltilmelidir. B seçeneğinde geçmiş ile şimdiki zaman, C'de birini görme sıklığı ile ona duyulan sevgi karşılaştırılmıştır. D'de söz konusu yerin sanatçılara ilham vermesi, E'de ise gidilecek yerlerle ilgili kitapların önceden incelenmesi anlatılmıştır; bu cümlelerde anlatım bozukluğu yoktur. Bu nedenle doğru cevap **A**'dır.

Cevap: A

16. Boşluktan sonraki cümlelerde canlıların yaşamlarını sürdürebilmek için çevrelerindeki işaretleri anlamlandırdıkları belirtilmiş; kuşların göç zamanını doğadaki değişikliklerden, arıların ise çiçekli tarlaların yönünü esintiden çıkarmaları bu duruma örnek olarak verilmiştir. Bu açıklamaların öncesine, bütün canlıları kapsayan ve verilen örneklerle temel oluşturan "**Her canlı, dünyayı kendi gereksinimlerine göre yorumlar.**" cümlesi getirilmelidir. A seçeneği konuşma becerisini, C seçeneği doğayı bütünüyle algılamayı, D seçeneği dilsel iletişim bulunmayan durumlarda sezgi ve içgüdü, E seçeneği ise varoluşun farklı dönemlerde farklı yorum türlerini beraberinde getirmesini konu almaktadır. Bu düşünceler, parçadaki canlıların çevresel göstergeleri ihtiyaçlarına göre anlamlandırması düşüncesiyle tam olarak örtüşmemektedir. Bu nedenle doğru cevap **B**'dir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

17. Parçada bazı insanların sorunları daha karmaşık hâle getirirken bazılarının kolaylıkla çözebildiği belirtilmiş ve bu farklılığın temelinde soruna hangi bakış açısıyla yaklaşıldığı vurgulanmıştır. Bir sorunu çözebilmek için o ana kadar kullanılan bakış açısının sorgulanması ve kişinin kendisini farklı düşünmeye zorlaması gerektiği söylenmektedir. Bu düşünceyi **“Soruna nereden yaklaştığınız, sorunun çözümünde belirleyicidir.”** yargısı karşılamaktadır. A seçeneği bakış açısını değiştirmenin sorunları görmeyi engellediğini söyleyerek parçaya ters düşmektedir. B’de sorunların sebeplerini ortadan kaldırmaktan, D’de sorun çözmenin herkesçe geliştirilebilecek bir beceri olmasından söz edilmiştir; parçada bunlara değinilmemiştir. E seçeneğinde sorunu fark etme üzerinde durulsa da parçada asıl vurgulanan, sorunu fark etmekten çok ona farklı bir bakış açısıyla yaklaşmaktır. Bu nedenle doğru cevap **C**’dir.

Cevap: C

18. Parçada romancının gerçek hayatta var olan olayları, kişileri ve durumları olduğu gibi aktarmadığı; bunları seçip ayıkladığı, bazı yönlerini öne çıkardığı ve hayal gücüyle yeniden biçimlendirdiği anlatılmaktadır. Böylece romancı, dış dünyadan aldığı malzemeyi kendi sanat anlayışından geçirerek okura yeni ve özelleştirilmiş bir yaşam parçası sunar. Bu özellik, **“Dış gerçekliği süzgeçten geçirerek yeni dünyalar yaratması”** ifadesiyle karşılanmaktadır. B seçeneğindeki toplumu olduğu gibi yansıtan bir ayna olma, C’deki okurun çıkarım yapmasını sağlama, D’deki toplumsal ilişkilere yön verme ve E’deki biçim denemeleriyle gerçeklerden uzaklaşma düşünceleri parçada vurgulanmamıştır. Bu nedenle doğru cevap **A**’dır.

Cevap: A

19. Parçada günlük dildeki yapaylığın nedenlerinden birinin televizyonun insanlar üzerindeki etkisi olduğu belirtilmektedir. Televizyonda görülen özentili tavırların izleyicilerin yalnızca giyimlerine değil, konuşmalarına da yansıdığı; bunun sonucunda uzun ve yapay cümlelerin ortaya çıktığı anlatılmıştır. Buradan medyanın günlük konuşma dilini etkileyen unsurlardan biri olduğu kesin olarak çıkarılabilir. A seçeneğinde medyadaki başarının sokak diliyle sağlandığına, B’de özentinin medyada yer almak için zorunlu olduğuna, D’de sokak dilinin güzel olduğuna ilişkin parçada herhangi bir bilgi yoktur. C seçeneğinde kıyafetle konuşma biçimi arasında doğrudan bir ilişki kurulduğu söylenmişse de parçada bu iki unsurun birbirini etkilediği değil, televizyondaki özentili tavırların her ikisine de yansıdığı anlatılmıştır. Bu nedenle kesin olarak çıkarılabilecek yargı **E** seçeneğidir.

Cevap: E

20. Parçada Amsterdam’ın Hollanda’nın ulaşımı kolay ve ilgi çekici yerlere sahip bir bölgesinde bulunduğu belirtilerek konumuna değinilmiştir. Zuiderzee Müzesi, tarihî Utrecht şehri ve Paleis Het Loo’dan söz edilerek çevresindeki tarihî ve turistik yerler tanıtılmıştır. Geleneksel bir balıkçı köyünün Zuiderzee Müzesinde canlandırıldığı belirtilerek kültürel bir ögenin sergileniş biçimi açıklanmıştır. Paleis Het Loo’nun Hollanda kraliyet ailesi tarafından yazlık av köşkü olarak kullanılması da ülkenin ileri gelenlerinin kullandığı bir mekâna örnektir. Haarlem, Edam ve Gouda’ya ulaşma süreleri verilmiş olsa da bu yerlere hangi ulaşım araçlarıyla gidilebildiği, yani ulaşım imkânlarının neler olduğu açıklanmamıştır. Bu nedenle parçada söz edilmeyen özellik **E** seçeneğindedir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

21. Parçada İbni Haldun'un şiiri yalnızca bir söz sanatı olarak görmediği belirtilmiştir; bu ifade, onun şiirin öncelikle bir söz sanatı olduğunun bilincinde olduğunu gösterir. Şiirin, içerdiği bilgileri "şiirin ilkelerine uyarak" aktardığının söylenmesi, şiirin kendine özgü kuralları bulunduğunu düşündüğünü ortaya koyar. Şiirin bilgi, haber ve hikmet kaynağı olarak görülmesi, ona öğretici bir işlev yüklediğini; "bir maksattan öbürüne" geçebildiğinin belirtilmesi de şiirin farklı amaçlarla yazılabileceğinin kabul edildiğini gösterir. Ancak parçada şiirin yaşananları kaydetme işlevinden ya da yaşananların en iyi kayıt yöntemi olduğundan söz edilmemiştir. Bu nedenle İbni Haldun'un şiire bakışıyla ilgili söylenemeyecek yargı **D** seçeneğindedir.

Cevap: D

22. Parçada incirin Anadolu'dan Suriye, Mısır, Filistin ve Çin'e kadar geniş bir alana yayıldığı; Antik Mısır ve Yunan medeniyetlerinde bulunduğu ve günümüzde de oldukça fazla tüketildiği belirtilmiştir. Bu bilgiler, incirin uzun zamandır bilinen ve rağbet gören bir meyve olduğunu göstermektedir. A seçeneği, incirin geniş bir coğrafyaya yayıldığı bilgisine aykırıdır. B seçeneğinde incir kullanılan yemeklerin daha sağlıklı ve lezzetli olduğu söylenmiş; parçada ise yalnızca incirin yemeklere tat kattığı belirtilmiştir. D seçeneğindeki "tarihin her döneminde" ifadesi kapsamı aşmaktadır çünkü bereket sembolü olma özelliği yalnızca Antik Mısır ve Yunan medeniyetleriyle ilişkilendirilmiştir. E seçeneğinde kan yapıcı etkinin bol tüketmeye bağlı olduğu ve kanıtlandığı ileri sürülmüş; parçada bu özelliğin anasonla birlikte tüketildiğinde ortaya çıktığı söylenmiştir. Bu nedenle doğru cevap **C**'dir.

Cevap: C

23. Parçada incirin Anadolu'dan farklı coğrafyalara yayılması ve Antik Çağ'dan günümüze uzanan serüveni olay akışı içinde aktarıldığı için öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır. İncirin Antik Mısır ve Yunan medeniyetlerindeki yeriyle günümüzdeki tüketim durumu birlikte ele alınarak geçmiş ile bugün arasında karşılaştırma yapılmıştır. İncirin ana vatanı, yayıldığı bölgeler ve insan sağlığına faydalarıyla ilgili doğrulanabilir bilgiler verilmesi nesnel anlatıma örnektir. Hücre gelişimini sağlaması, kan yapması ve bağırsakları yumuşatması sıralanarak örneklerden de yararlanılmıştır. Ancak düşüncüyü desteklemek amacıyla alanında uzman veya tanınmış bir kişinin sözüne yer verilmemiştir; dolayısıyla tanık gösterme kullanılmamıştır. Bu nedenle parçanın anlatımıyla ilgili söylenemeyecek yargı **E** seçeneğindedir.

Cevap: E

24. Parçada yazarın romanı yalnızca ticari amaçlarla yazdığı yönündeki eleştiri, eserin maddi beklentilerle oluşturulduğunu göstermektedir. Kahramanların yüzeysel tasarlandığının belirtilmesi, karakterlerin tek boyutlu kurgulandığı eleştirisini karşılamaktadır. Romanın yapısının derinlikten uzak olması, yüzeysel bir anlatıma sahip olduğu anlamına gelir. Önceki romanlardaki ince işçiliğin ve çok katmanlı anlatımın son romanda bulunmadığının söylenmesi de eserin edebî değer bakımından yetersiz görüldüğünü ortaya koymaktadır. Ancak son romanın önceki romanların basit bir tekrarı olduğuna ilişkin herhangi bir eleştiri yoktur; aksine önceki eserlerde bulunan özelliklerin son romanda bulunmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle romanın eleştirilen yönleri arasında bulunmayan özellik **C** seçeneğindedir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

25. Parçanın II, III ve IV. cümlelerinde romanın hangi yönlerden eleştirildiği açıklanmıştır. V. cümlede eleştirilerin yoğunluğu ve sertliği karşısında yazarın pes etmek zorunda kaldığı belirtilmiş ancak eleştirileri sona erdirmek için ne yapacağı açıklanmamıştır. VI. cümlede ise yazar, romanının yeniden basılmasına izin vermeyeceğini söyleyerek eseri dolaşımdan kaldırma yönündeki kararını ortaya koymuştur. Bu karar, romanın yeni baskılarla tekrar gündeme gelmesini ve eleştirilerin devam etmesini önlemeye yönelik somut bir davranış olduğundan eleştirileri sonlandırma isteğinin göstergesidir. Bu nedenle doğru cevap VI. cümle, yani **E** seçeneğidir.

Cevap: E

26. V. cümlede "Eleştiriler o kadar yoğun ve sert biçimde devam etti ki yazar pes etmek zorunda kaldı." denilerek iki yargı arasında sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur. Eleştirilerin yoğun ve sert biçimde sürmesi **sebep**, yazarın pes etmek zorunda kalması ise bu sebebin ortaya çıkardığı **sonuçtur**. II. cümlede romanın eleştirilen özellikleri, III. cümlede romanın yazılış amacı ile ilgili bir düşünce, IV. cümlede eski ve yeni romanların karşılaştırılması, VI. cümlede ise yazarın romanı yeniden bastırmama kararı anlatılmıştır; bu cümlelerde sebep-sonuç ilişkisi yoktur. Bu nedenle doğru cevap **D**'dir.

Cevap: D

27.

Mart	Nisan	Mayıs
<u>D</u> <u>B</u> E	A, G	<u>C</u> <u>H</u> <u>F</u>
F		D

4. sırada doğum günü kutlanacak olan kesinlikle A'dır.

Cevap: A

28. 6. sırada doğum günü kutlanacak olan kesinlikle C'dir.

Cevap: C

29. 8. sıradaki D ise mart ayında ilk F'nin doğum günü kutlanır.

Cevap: B

30. Bu sıralamada 1. ve 8. belli değildir. Biri D diğeri F'dir.

Cevap: D

$$31. 1 - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{6} + \frac{1}{4} \right) = 1 - \frac{6 - 4 + 2 + 3}{12} = 1 - \frac{7}{12} = \frac{5}{12} \text{ olur.}$$

Cevap: E

$$32. \frac{3 \cdot 0,16}{0,72} = \frac{0,48}{0,72} = \frac{48}{72} = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$33. \frac{2 \cdot 3^{-6} + 2 \cdot 3^{-5}}{3^{-6}} = \frac{2 \cdot 3^{-6} \cdot (1 + 3)}{3^{-6}} = 2 \cdot 4 = 8 \text{ olur.}$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

$$34. \frac{\sqrt[3]{40} + \sqrt[3]{135}}{\sqrt[3]{25}} = \frac{\sqrt[3]{8 \cdot 5} + \sqrt[3]{27 \cdot 5}}{\sqrt[3]{25}}$$

$$\frac{2 \cdot \sqrt[3]{5} + 3 \cdot \sqrt[3]{5}}{\sqrt[3]{25}} = \frac{5 \cdot \sqrt[3]{5}}{\sqrt[3]{25}} = \frac{\sqrt[3]{125 \cdot 5}}{\sqrt[3]{25}}$$

$$= \sqrt[3]{25} \text{ olur.}$$

Cevap: E

$$35. \begin{array}{r} A = 8 \text{ alırsak;} \\ 888 \\ + 789 \\ \hline 1677 \end{array}$$

$$K + L + M = 1 + 6 + 7 = 14 \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$36. \begin{array}{l} a = 5 \quad b = -2 \quad c = 1 \text{ için} \\ -2 < 1 < 5 \text{ sıralaması sağlanır.} \\ a + b + c = 5 - 2 + 1 = 4 \text{ olur.} \end{array}$$

Cevap: A

$$37. \begin{array}{r} ABC \mid BA \\ - \quad \quad \quad 20 \\ \hline BC \end{array}$$

$$ABC = 20 \cdot BA + BC$$

$$A00 = 20 \cdot BA$$

$$100 \cdot A = 20 \cdot BA$$

$$5A = 10B + A$$

$$4A = 10B \rightarrow A + B = 7 \text{ olur.}$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 5 & 2 \end{array}$$

Cevap: B

$$38. \begin{array}{l} a = 2k_1 \\ b = 2k_2 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} a = 2k_1 \\ b = 2k_2 \end{array}} \right\} k_1 \text{ ile } k_2 \text{ aralarında asal}$$

$$4k_1^2 - 4k_2^2 = 92$$

$$k_1^2 - k_2^2 = 23$$

$$k_1 - k_2 = 1$$

$$+ \quad k_1 + k_2 = 23$$

$$k_1 = 12, k_2 = 11$$

$$a - b = 2 \cdot 12 - 2 \cdot 11 = 2 \text{ olur.}$$

Cevap: A

$$39. \begin{array}{r} 2^7 = \quad 128 \mid 7 \\ - \quad 7 \mid 18 \\ \hline 58 \\ - \quad 56 \\ \hline 2 \end{array} \quad 6^8 = 36^4 = 1^4 = 1$$

$$2 + 1 = 3 \text{ olur.}$$

Cevap: D

$$40. \begin{array}{l} 3a + b = \underbrace{6c}_{\text{çift}} - \underbrace{5}_{\text{tek}} \\ a \text{ tek ise } b \text{ çift olur.} \\ a \text{ çift ise } b \text{ tek olur.} \\ \text{Dolayısıyla } a \cdot b \text{ kesinlikle çifttir.} \end{array}$$

Cevap: D

$$41. \sqrt{x} + 4 > 10 \text{ olduğundan}$$

$$\sqrt{x} + 4 < 10$$

$$\sqrt{x} < 6$$

$$\Rightarrow 0 \leq x < 36 \text{ olur.}$$

$$x = 0, 1, 4, 9, 16, 25 \text{ olabilir.}$$

$$\text{Toplamları 55 olur.}$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

42. $\sqrt{a} + \sqrt{b} = 10$

$$\underbrace{(\sqrt{a} - \sqrt{b})}_2 \cdot \underbrace{(\sqrt{a} + \sqrt{b})}_{10} = 20$$

$$\sqrt{a} - \sqrt{b} = 2$$

$$+ \quad \sqrt{a} + \sqrt{b} = 10$$

$$2\sqrt{a} = 12$$

$$\sqrt{a} = 6 \rightarrow a = 36$$

$$\sqrt{b} = 4 \rightarrow b = 16$$

$$a + b = 52 \text{ olur.}$$

Cevap: E

43. $f(x) = -2x + 2$

$$g(x) = a \cdot (x + 3)$$

$$g(-1) = f(-1)$$

$$g(-1) = 4$$

$$2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$g(x) = 2 \cdot (x + 3)$$

$$g(0) = 6 \text{ olur.}$$

Cevap: C

44. $\frac{x+2}{\frac{2}{x+2}} + \frac{2}{\frac{x+2}{2}} = \frac{2x+7}{4}$

$$\frac{x^2 + 4x + 4 + 4}{2(x+2)} = \frac{2x+7}{4}$$

$$\frac{x^2 + 4x + 8}{x+2} = \frac{2x+7}{2}$$

$$2x^2 + 7x + 4x + 14 = 2x^2 + 8x + 16$$

$$11x + 14 = 8x + 16$$

$$3x = 2$$

$$x = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

Cevap: A

45. Kız sayısı x olsun.

Toplam puan T olsun.

$$\frac{T - 72}{x + 24} = \frac{T}{x + 24} - 2$$

$$\frac{-72}{x + 24} = -2$$

$$x + 24 = 36$$

$$x = 12 \rightarrow 12 + 24 = 36 \text{ olur.}$$

Cevap: C

46. 1. sıra n

2. sıra n + 2

3. sıra n + 4

⋮

22 sıra $+ \frac{n + 42}{2}$

$$22n + 21 \cdot 22 = 792$$

$$n + 21 = 36$$

$$n = 15 \text{ olur.}$$

Cevap: C

47. $3V + 96 = 8V + 56 = \text{Parkurun uzunluğu}$

$$5V = 40$$

$$V = 8$$

$$3 \cdot 8 + 96 = 120 \text{ metre olur.}$$

Cevap: B

48. $\frac{a}{18} \quad b \quad c \quad \frac{d}{25} \quad e$

$$8, 10, c, 12, 13$$

$$\Rightarrow c = 11 \text{ olur.}$$

$$18 + 11 + 25 = 54 \text{ olur.}$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

49. Elma sayısı $4x$ olsun.

1 elma a TL olsun.

$$x \cdot (3 - a) = 3x \cdot (2 - a) = 12$$

$$x \cdot (3 - a) = 12$$

$$- x \cdot (2 - a) = 4$$

$$x = 8$$

$$4 \cdot 8 = 32 \text{ kg}$$

Cevap: C

50. $25 \cdot 6 + 15 \cdot B = 20 \cdot B + 10 \cdot 6$

$$150 + 15 \cdot B = 20 \cdot B + 60$$

$$5B = 90$$

$$B = 18 \text{ olur.}$$

Cevap: D

51.

	Kız	Erkek
A	$5x$	$4x$
B	$7y$	$8y$

$$5x + 7y = 4x + 8y$$

$$y = x$$

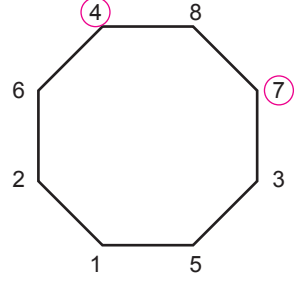
$$9x + 15x = 24x = 120$$

$$x = 5$$

$$4 \cdot 5 = 20 \text{ olur.}$$

Cevap: C

52. $1 + 8 = 2 + 7 = 3 + 6 = 4 + 5$

$$4 + 7 = 11 \text{ olur.}$$

Cevap: A

53. $4 \cdot a + 3 \cdot b = 50$

$$b = 14 \text{ için } 4a + 42 = 50$$

$$4 \cdot a = 8$$

$$a = 2 \text{ olur.}$$

Cevap: B

54. Tüm durum - İstenmeyen durum

$$\binom{8}{4} - \left(\binom{4}{4} + \binom{4}{4} \right)$$

$$\frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5}{4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1} - 1 - 1$$

$$70 - 2 = 68 \text{ olur.}$$

Cevap: E

55. $s(E) = 6^2 = 36$

$A = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (2, 1), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (3, 1), (3, 2), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 5), (4, 6), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 6), (6, 3), (6, 4), (6, 5)\}$

$$P(A) = \frac{24}{36} = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

56.
$$\begin{array}{r} 5965 \\ - 5065 \\ \hline 900 \text{ olur.} \end{array}$$

Cevap: B

57. 5 a b 5

$a + b = 6$	V	$a + b = 15$
0 6		9 6
1 5		8 7
2 4		7 8
3 3		6 9
4 2		
5 1		
6 0		

11 tane

Cevap: C

58.

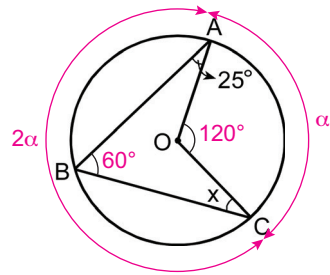
Pisagor teo.

$$4^2 + 2^2 = x^2$$

$$x^2 = 20 \Rightarrow x = 2\sqrt{5} \text{ birim olur.}$$

Cevap: D

59.

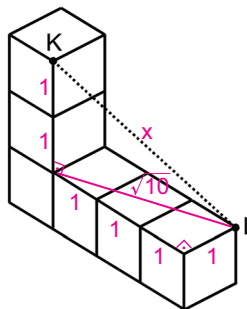
$$3\alpha = 360^\circ$$

$$\alpha = 120^\circ$$

$$120^\circ = \underbrace{60^\circ + 25^\circ}_{85^\circ} + x$$

$$x = 120^\circ - 85^\circ = 35^\circ \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$x^2 = \sqrt{10}^2 + 2^2$$

$$x = \sqrt{14} \text{ br olur.}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

1. Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya göç eden Türk kavimleri arasında Avarlar, Peçenekler, Hunlar (Avrupa Hunları) ve Kıpçaklar (Kumanlar) yer alırken; Uygurlar Ötüken merkezli olarak Doğu Türkistan ve Doğu Asya coğrafyasında varlık göstermiş, hiçbir dönemde Karadeniz'in kuzeyinden Batı'ya veya Avrupa'ya göç etmemiştir.

Cevap: E

2. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk devletlerinin ele alınacağı "İpek Yolu'nda Türkler" sergisinde Uygurlar, Göktürkler, Asya Hunları ve Doğu Avrupa'ya uzanan coğrafyasıyla Avrupa Hunları konu edilebilirken; Karahanlılar İslamiyet'i kabul eden ilk Türk-İslam devletlerinden biri olduğu için "İslamiyet'in kabulünden önceki" temalı bu sergi kapsamına girmez.

Cevap: A

3. İslamiyet'in kabulüyle tasvir yasağından dolayı insan/hayvan figürleri yerine boş kalan yerlerin süslü yazılarla doldurulması ve yazı sanatının estetik olarak geliştirilmesiyle ortaya çıkan sanat dalı Hat sanatıdır; seçeneklerde yer alan Tezhip kitap süsleme (yıldızlama/altınlama), Nakkaşlık minyatür çizimi, Oymacılık ahşap/taş işleme, Ebru ise su üstünde yapılan kâğıt süsleme sanatıdır.

Cevap: A

4. 1364 yılında Haçlı ordusuna karşı kazanılan Sırp-sındığı Savaşı; Macarların Balkanlar'daki nüfuzunun kırılmasını, Edirne ve Batı Trakya'nın güvenliğinin pekişmesini ve Meriç Nehrinin kontrolünün tamamen Osmanlılara geçmesini sağlayarak Balkanlar'daki Türk ilerleyişini hızlandırmıştır; seçeneklerdeki Maltepe (Pelekanon) Savaşı Bizans'a karşı Palekanon'da yapılmış, Çimpe Kalesi Rumeli'deki ilk üs olarak alınmış, Edirne'nin fethi Sazlıdere Savaşı ile gerçekleşmiş, Aydınçık'ın fethi ise Karesioğulları denizcilik adımıyla ilgilidir.

Cevap: D

5. Osmanlı ordu teşkilatında merkezde görev yapan ve doğrudan devletten maaş (ulufe) alan Kapıkulu Ocağı'na bağlı Piyade/Süvari birlikleri arasında Lağımcılar, Cebeciler, Humbaracılar ve Top Arabacıları yer alırken; Beşliler eyalet askerleri kapsamında sınır boylarını ve kaleleri korumakla görevli yerel kuvvetlerdir.

Cevap: B

6. Metinde tımarlı sipahilerin atlı birlik yetiştirmesi askerî, reyanın ödemesi gereken vergilerin toplanması mali, toprağın boş kalmayıp üretimin artırılması ve devamlılığı ekonomik, sipahilerin bölgelerinde huzur ve güvenliği sağlayarak merkezi otoriteyi ülkenin uç noktalarına ulaştırması ise idari işleve örnek oluştururken; tımar sisteminin eğitim, sanat veya edebiyat gibi kültürel alanlarda doğrudan bir işlevine değinilmemiştir.

Cevap: D

7. Fatih Sultan Mehmet tarafından Kanunname-i Âli Osman ile yasallaştırılan kardeş katli uygulaması, XVII. yüzyıl başında I. Ahmet tarafından veraset sisteminde yapılan düzenlemeyle "ekber ve erşed" (en yaşlı ve akıllı hanedan üyesinin tahta geçmesi) usulüne geçilmesi sonucu fiilen ve hukuken son bulmuştur; seçeneklerdeki II. Selim, II. Mahmut, III. Selim ve Kanuni Sultan Süleyman bu düzenlemeyi gerçekleştiren veya veraset sistemini bu şekilde değiştiren padişahlar değildir.

Cevap: A

8. III. Selim Dönemi'nde Londra, Paris, Viyana ve Berlin'de daimi elçilikler açılmış, Batı tarzında Nizam-ı Cedid ordusu kurulmuş, bu ordunun eğitimi için Avrupa'dan subaylar getirilmiş ve Fransızca başta olmak üzere yabancı dil öğretimine önem verilmiştir; buna karşın Osmanlı Devleti'nde ilk karantina teşkilatı (Karantina Meclisi) III. Selim döneminde değil, II. Mahmut döneminde (1838) kurulmuştur.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

9. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Osmanlı padişahının emirlerine uymayarak isyan etmesi, ordusuyla Anadolu'ya geçip Kütahya'ya kadar ilerlemesi ve Mısır Sorunu'nun ortaya çıkması II. Mahmut döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: A

10. Osmanlı Devleti'nde yayımlanan gazetelerden Tercüman-ı Ahvâl (Agâh Efendi ve Şinasi tarafından çıkarılan ilk özel gazete) ve Tasvir-i Efkâr (Şinasi tarafından çıkarılan ikinci özel gazete) özel gazete statüsündeyken; I. öncüldeki Takvîm-i Vekâyî ise 1831 yılında çıkarılan ilk resmî devlet gazetesidir. Bu nedenle II ve III numaralı gazeteler özel gazete kategorisinde yer alır.

Cevap: D

11. 3 Kasım 1839 tarihinde Gülhane Parkı'nda Tanzimat Fermanı'nı (Gülhane Hatt-ı Hümayunu) halka ve yabancı elçilere okuyan, fermanın hazırlanmasında da büyük katkısı olan dönemin Hariciye Nazırı (Dışişleri Bakanı) Mustafa Reşit Paşa'dır; seçeneklerdeki Mithat Paşa I. Meşrutiyet dönemi sadrazamı, Namık Kemal Vatan Şairi olarak bilinen Genç Osmanlı üyesi, Hüseyin Avni Paşa Abdülaziz döneminin asker-devlet adamı, Alemdar Mustafa Paşa ise II. Mahmut'u tahta çıkaran sadrazamdır.

Cevap: C

12. 1838 yılında imzalanan Balta Limanı Ticaret Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin iç ve dış ticaret haklarını büyük ölçüde İngiliz tüccarlara açarak yerli esnafı çökerten ve Osmanlı ekonomisini dışa bağımlı hale getiren antlaşmadır; bu nedenle antlaşma İngiltere ile imzalanmıştır. Fransa, Rusya, Almanya ve Avusturya ile bu isimde bir ticaret antlaşması imzalanmamıştır.

Cevap: E

13. I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti'nin topraklarını aralarında paylaşmak amacıyla gizli antlaşmalar (İstanbul, Londra, Sykes-Picot, Saint-Jean de Maurienne gibi) imzalayan müttefik İtilaf devletleri İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'dır; seçeneklerdeki Avusturya-Macaristan İttifak Devletleri blokunda Osmanlı ile aynı safta yer aldığından bu paylaşım antlaşmalarında taraf olarak bulunmamıştır.

Cevap: C

14. İzmir'in işgali sonrasında bölgede incelemelerde bulunarak Türklerin çoğunlukta olduğunu, Yunanların katliamlar yaptığını ve işgalin haksız olduğunu uluslararası alanda ortaya koyan ilk resmî belge niteliğindeki rapor Amiral Bristol Raporu'dur; seçeneklerdeki Richard Webb ve Calthorpe Mondros sürecindeki İngiliz subay/amiraller, Robeck Çanakale ve işgal dönemi komutanı, General Milne ise Batı Anadolu'da Türk-Yunan sınırını belirleyen hattı çizen İngiliz generaldir.

Cevap: E

15. Yeni Türk Devleti'nin kurulacağını ve rejiminin millî egemenliğe dayanacağını belirten ilk belge, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" maddesiyle Amasya Genelgesi'dir; seçeneklerde yer alan Saltanatın kaldırılması (1922), Halifeliğin kaldırılması (1924), Cumhuriyet'in ilanı (1923) ve Medeni Kanun'un kabulü (1926) ise bu ilkenin zamanla hayata geçirildiği sonraki aşamalardır.

Cevap: A

16. Anlaşma Devletleri'nin (İtilaf Devletleri) Son Osmanlı Mebusan Meclisini basarak milletvekillerini Malta'ya sürgüne göndermesinde, meclis tarafından bağımsızlık bildirisi olan Misakımillî'nin kabul edilmesi doğrudan etkili olmuştur; seçeneklerdeki padişahın meclisin açılmasını geciktirmesi, Hürriyet ve İtilaf Partisinin seçimi boykot etmesi, mecliste Müslüman olmayanların yer alması veya Londra Konferansı'nın sonuçsuz kalması bu işgal ve sürgün kararının gerekçeleri değildir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

17. Yunan ordusunun I. İnönü Savaşı'na yol açan tararruzunun temel amacı, düzenli ordunun kuruluş aşamasında TBMM Hükümetini ezmek ve Sevr Antlaşması'nı Türk milletine zorla kabul ettirmektir; seçeneklerdeki Londra Konferansı savaştan sonra toplanmış, Ankara Antlaşması Sakarya Savaşı sonrasında imzalanmış, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu savaştan sonra kabul edilmiş, Gümrü Antlaşması ise Doğu Cephesi'nde Ermenistan ile imzalanmıştır.

Cevap: D

18. 1922-1923 Lozan Barış Konferansı'na Karadeniz'e kıyısı olmaları nedeniyle sadece Boğazlar rejimi ile ilgili görüşmeler için davet edilen ve katılan iki devlet Sovyet Rusya ile Bulgaristan'dır; Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya konferansın genel görüşmelerinde ana taraf/müttefik olarak yer aldıklarından sadece Boğazlar statüsüyle sınırlı kalmamışlardır.

Cevap: A

19. Lozan'da çözüme kavuşturulamayan veya Türkiye aleyhine sınırlanan konulardan Boğazlar üzerindeki kısıtlamalar 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile, Hatay sorunu ise 1939'da Hatay'ın anavatana katılmasıyla Türkiye lehine çözülmüştür; I. öncüldeki Musul sorunu ise 1926 Ankara Antlaşması ile Irak'a (İngiliz mandasına) bırakılarak Türkiye aleyhine sonuçlandırıldığından öncüller arasından yalnızca II ve III Türkiye lehine sonuçlanmıştır.

Cevap: E

20. Atatürk Dönemi'nde inkılabın kültürel temellerini sağlamlaştırmak amacıyla Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu, İnkılap Tarihi Enstitüsü ve Halkevleri açılmışken; Atatürk Orman Çiftliği kültürel alandan ziyade zirai, ekonomik ve çevre planlamasına yönelik pratik bir örnek çiftlik projesidir.

Cevap: A

21. Türkiye Cumhuriyeti'nde resmi işlemlerde, tapu, nüfus ve askerlik gibi alanlarda isim benzerliklerinden kaynaklanan karışıklıkları önlemek amacıyla 1934 yılında kabul edilen düzenleme Soyadı Kanunu'dur; seçeneklerdeki Medeni Kanun'un kabulü (1926) aile hukukunu düzenlemiş, Yeni Türk harflerinin kabulü (1928) okuma-yazmayı kolaylaştırmış, kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmesi (1930-1934) siyasi hayata katılımı sağlamış, Şapka Kanunu (1925) ise kılık kıyafette modernleşmeyi amaçlamıştır.

Cevap: A

22. I. Öncül (Etkilidir): İtalya'da başa geçen Mussolini'nin Akdeniz'i bir İtalyan gölü yapma ("Bizim Deniz") ve Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurma hedefi, Anadolu topraklarını doğrudan tehdit ettiği için Türkiye'yi İngiltere ve Fransa ile ortak savunma arayışına itmiştir.

II. Öncül (Etkilidir): Almanya'da Hitler'in Versay Antlaşması'nı tanımamaya silahlanması ve Avrupa'da "Hayat Sahası" politikasıyla yayılmaya başlaması, dünya barışını bozduğu için Türkiye'nin güçlü müttefikler olan İngiltere ve Fransa'ya yakınlaşmasına yol açmıştır.

III. Öncül (Etkili Değildir): Bulgaristan'ın Balkan Antantı dışında kalması Türkiye'yi İngiltere ve Fransa'ya yakınlaştıran küresel bir neden değildir; aksine bu yerel gelişme Türkiye'nin batı sınırını korumak için bölgesel komşularıyla iş birliği yapmasına neden olan daha küçük ölçekli bir konudur.

Cevap: B

23. Halkçılık ilkesi; toplumda hiçbir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınmamasını, sınıf çatışmalarının reddedilerek toplumsal dayanışmanın esas alınmasını savunduğu için Atatürk'ün idealindeki halk anlayışı sınıfsız (I), imtiyazsız (II) ve kaynaşmış (III) bir kitle olma özelliklerinin tamamına dayanmaktadır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

24. Atatürk'ün "Mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha ve memleketi bayındırlığa erdirmek için özellikle de ekonomik alanda kamu imkânlarını fiilen seferber kılmaktır" ifadesi, özel sektörün yetersiz kaldığı alanlarda devletin iktisadi hayata ve yatırımlara öncülük etmesini temel aldığı için doğrudan Devletçilik ilkesi ile ilgilidir; Halkçılık adalet ve eşitliği, Laiklik akıl ve bilimi, Cumhuriyetçilik milli iradeyi, Milliyetçilik ise milli kimliği ve bağımsızlığı esas alır.

Cevap: A

25. Atatürk'ün yaklaşan II. Dünya Savaşı'nı öngördüğü bu açıklamayı yaptığı dönem 1930'lu yılların ikinci yarısıdır (1938 öncesi); bu dönemde Japonya'nın Mançurya'yı işgali, Rusya'daki rejim dönüşümü ve politikaları, İtalya'nın Habeşistan saldırısı ile Almanya'nın Versay Antlaşması'nı ihlal eden yayılmacı hamleleri mevcutken, Japonya'ya atom bombasının atılması savaşın sonlarında, 1945 yılında (Atatürk'ün vefatından yıllar sonra) gerçekleştiği için bu açıklama üzerinde bir etkisi yoktur.

Cevap: A

26. Polonya, II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Bloku içinde yer almış bağımsız bir devlet olup SSCB'nin doğrudan bir birliği/cumhuriyeti değildi; bu nedenle 1991 yılında SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlığını ilan eden devletlerden biri değildir. Seçeneklerdeki Ukrayna, Gürcistan, Ermenistan ve Estonya ise Sovyet sosyalist cumhuriyetleri arasında yer aldıklarından 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

Cevap: B

27. Kırgızistan, Özbekistan, Kazakistan ve Türkmenistan 1991 yılında bağımsızlıklarını ilan etmiş Orta Asya bağımsız Türk cumhuriyetleridir; Tataristan ise Rusya Federasyonu'na bağlı özerk bir cumhuriyet olup bağımsız bir devlet statüsünde değildir.

Cevap: A

28. Türkiye, 36°-42° Kuzey paralelleri ile 26°-45° Doğu meridyenleri arasında yer alan bir ülkedir. C seçeneğinde verilen koordinatlar (39° 27' - 39° 29' Kuzey ve 35° 27' - 35° 29' Doğu) incelendiğinde, her iki değer de Türkiye'nin mutlak konum sınırları içerisinde kaldığı görülmektedir. Diğer seçeneklerdeki koordinatlar ya Türkiye'nin çok güneyinde ya da çok doğusunda/batısında kalarak sınırlarımızın dışında yer almaktadır.

Cevap: C

29. Türkiye'nin jeopolitik öneminin yüksek olmasında boğazlara sahip olması, stratejik ulaşım yolları üzerinde bulunması ve enerji kaynaklarına yakınlığı temel faktörlerdir. Ancak Türkiye, enerji ihtiyacının büyük kısmını ithal eden bir ülke olduğu için "fosil yakıt dış satımının fazla olması" gibi bir durum söz konusu değildir. Aksine, enerji kaynaklarının taşınmasında bir köprü rolü oynaması jeopolitik önemini artırmaktadır.

Cevap: A

30. Rüzgârın yer şekillerini biçimlendirme etkisi, bitki örtüsünün cılız ve iklimin kurak ya da yarı kurak olduğu alanlarda en fazladır. Haritadaki III numaralı alan (İç Anadolu) ve V numaralı alan (Güneydoğu Anadolu), Türkiye'de karasallığın şiddetli ve vejetasyonun zayıf olduğu yerler olduğu için rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekillerine en uygun sahalardır. Diğer numaralı bölgelerde nemlilik ve bitki örtüsü rüzgârın bu etkisini sınırlamaktadır.

Cevap: E

31. Verilen akarsu ve döküldükleri denizler incelendiğinde; Göksu Akdeniz'e, Sakarya Karadeniz'e ve Erge- ne (Meriç aracılığıyla) Ege Denizi'ne dökülür. Ancak Filyos Çayı, Batı Karadeniz'de yer alan ve sularını Karadeniz'e boşaltan bir akarsudur; Marmara Denizi'ne döküldüğü bilgisi yanlıştır. Bu nedenle sadece III numaralı eşleştirme hatalıdır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

32. Ege kıyılarında jeotermal adı verilen sıcak su kaynaklarının yaygın olması, bölgenin kırıklı bir yer yapısına ve aktif fay hatlarına yani graben sistemlerine sahip olmasından kaynaklanır. Diğer seçeneklerdeki deniz turizmi süresi, maki örtüsü ve pamuk-zeytin tarımı gibi özellikler bölgenin Akdeniz iklimi ile doğrudan ilişkilidir. Sıcak su kaynaklarının varlığı iklimden bağımsız olarak tamamen jeolojik yapıyla ilgili bir özelliktir.

Cevap: D

33. Falezler (yalıyarlar), dağların kıyıya paralel ve çok yakın uzandığı alanlarda dalgaların kıyı altını aşındırmasıyla oluşan dikliklerdir. Haritada V numara ile gösterilen Antalya'nın batısındaki Teke Yarımadası kıyıları, dağların dik bir şekilde denize inmesi nedeniyle Türkiye'de en belirgin falez oluşumlarının görüldüğü alanlardan biridir. I, II, III ve IV numaralı alanlar genellikle daha sade veya alüvyal kıyılardır.

Cevap: E

34. Akarsuların denize döküldüğü yerlerde taşıdıkları alüvyonları biriktirmesiyle delta ovaları oluşur. Ege Bölgesi'nde Büyük Menderes nehri Balat Ovası'nı oluştururken, Menemen Ovası'nı Gediz Nehri oluşturmaktadır; bu nedenle eşleştirme yanlıştır. Kızılırmak-Bafra, Yeşilırmak-Çarşamba ve Göksu-Silifke (Göksu) eşleşmeleri ise coğrafi olarak doğrudur.

Cevap: D

35. 1955 yılı piramidinde 35-39 yaş grubunun dar olması, bu nüfusun doğduğu 1915-1920 yılları arasındaki dönemin savaşlarla geçmesiyle ilgilidir. I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı yıllarında seferberlik nedeniyle erkek nüfusun cephede olması, doğurganlık oranlarını tarihin en düşük seviyelerine indirmiştir. Bir sonraki ve bir önceki kuşaklar barış dönemlerine denk geldiği için daha geniş bir taban oluşturmaktadır.

Cevap: A

36. Türkiye'de tarım, turizm ve inşaat sektörleri mevsimlik iş gücü ihtiyacı nedeniyle çok yoğun geçici göç hareketlerine sahne olur; yaylacılık ise hayvancılık amaçlı geleneksel bir mevsimlik harekettir. Ormancılık faaliyetleri genellikle yerel halk tarafından yürütülür ve Türkiye genelinde diğer sektörler kadar büyük çaplı bir mevsimlik işçi göçünü tetiklemez. Bu nedenle mevsimlik göçler üzerindeki etkisi en az olan faaliyet ormancılıktır.

Cevap: D

37. Haritadaki V numara ile gösterilen İskenderun Limanı, hem doğal korunaklı yapıya hem de geniş bir hinterlanda sahiptir. Şehirde demir çelik gibi gelişmiş bir sanayi altyapısı bulunmakta ve kara yolu ulaşım ağı diğer seçeneklere kıyasla daha stratejik bir kavşak noktası oluşturmaktadır. Antalya (IV) veya Zonguldak (II) gibi limanların hinterlandı dağlık yapı nedeniyle daha dardır.

Cevap: E

38. Akdeniz ve Ege'de iklim benzer olsa da, Ege'de dağların kıyıya dik uzanması denizel etkinin iç kesimlere 150-200 km kadar sokulmasını sağlar. Bu durum, kış ılıklı isteyen zeytin gibi tarım ürünlerinin Ege'de çok daha geniş bir coğrafi sahada yetişmesine olanak tanır. Akdeniz'de ise dağlar kıyıya paralel uzandığı için bu etki dar bir kıyı şeridinde hapsolmaktadır.

Cevap: A

39. Koyun yetiştiriciliği genellikle bozkır (step) bitki örtüsünün yaygın olduğu düz veya az engebeli platolar da gelişmiştir. Haritadaki II numaralı alan olan Batı Karadeniz, nemli iklimi ve gür otlaklarıyla (çayır) büyükbaş hayvancılık için daha uygundur. Koyun, rutubetli ve yağışlı iklimleri sevmediği için bu bölgede koyun yetiştiriciliğinin ekonomik önemi diğer bölgelere göre çok daha düşüktür.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

40. Perlit, volkanik faaliyetler sonucunda oluşan ve yüksek sıcaklıkta genişleyebilen doğal bir volkanik cam türüdür. Haritada perlit rezervlerinin dağılışının Ege'nin iç kesimleri ve Doğu Anadolu'da yoğunlaşması, bu alanların genç volkanik araziler olmasıyla doğrudan ilişkilidir. Perlit yatakları ile volkanizma arasındaki bu kuvvetli bağ, madenin oluşum kökeninden kaynaklanmaktadır.

Cevap: A

41. Doğal gazın enerji üretiminde ve konut ısıtmasında kullanımının artması, termik santrallerin sayısını artırmış ve hava kirliliğini önemli ölçüde azaltmıştır. Ancak hidroelektrik santraller (HES) su gücüne dayalı ayrı bir enerji dalıdır ve doğal gaz kullanımının artması HES sayısının "azalmasına" neden olmaz. Ayrıca doğal gaz ithal edildiği için bu durum dışa bağımlılığı da artırmaktadır.

Cevap: E

42. Türkiye'de İskenderun Demir-Çelik veya İzmir rafinerileri gibi büyük tesislerin kıyıda kurulmasının ana sebebi, deniz yolu ulaşımının sunduğu lojistik avantajdır. Ağır sanayi ham maddelerinin ve üretilen mamullerin gemilerle taşınması maliyeti düşürdüğü için ulaşım kolaylığı yer seçiminde en önemli faktör olmuştur. Kıyı bölgeleri, uluslararası pazarlara açılan birer kapı işlevi görmektedir.

Cevap: C

43. Akdeniz Bölgesi'nde Toroslar'ın varlığı ulaşımı zorlaştırmakta ve geçitlerin kullanımını zorunlu kılmaktadır. Gülek, Sertavul, Çubuk ve Çeltikçi Beli Akdeniz'i iç kesimlere bağlayan önemli noktalar iken; Cankurtaran Geçidi Artvin ile Hopa arasında yani Doğu Karadeniz'de yer almaktadır. Bu nedenle Cankurtaran Geçidi, Akdeniz kıyı kesimiyle ilgili geçitler arasında sayılamaz.

Cevap: D

44. Türkiye'nin dış ticaret verileri incelendiğinde, ithalatın (dış alım) parasal değerinin ihracattan (dış satım) her zaman daha fazla olduğu ve bir dış ticaret açığı yaşandığı görülür. Dolayısıyla "dış alımın parasal karşılığı, dış satımın parasal karşılığından yüksektir" yorumu kesinlikle doğrudur. Turizm gelirleri bu açığı azaltmaya yardımcı olsa da tamamen kapatacak düzeye henüz ulaşamamıştır.

Cevap: C

45. Haritadaki V numara ile gösterilen Mersin çevresi, tarım ve sanayi kenti kimlikleriyle ön plandadır ve uluslararası "deniz turizmi" açısından I (Çanakkale), II (Aydın-İzmir), III (Muğla) ve IV (Antalya) kadar popüler bir destinasyon değildir. Kıyı şeridi boyunca kültürel çekicilikler olsa da yabancı turist sayısı ve turizm alt yapısı bakımından bu hat diğer seçeneklerin gerisinde kalmaktadır. Bu durum, bölgenin daha çok ekonomik üretim merkezi olarak planlanmasıyla ilişkilidir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

ÇÖZÜMLER

